

Huvudman

Laholms kommun
medborgarservice@laholm.se

Ärendet

Tillsyn av Våxtorpsskolan F-6 i Laholms kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Laholms kommun en anmärkning avseende brister rörande *extra studietid*. Laholms kommun ska senast den **2024-04-08** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser *extra anpassningar och särskilt stöd, skolans arbete för att skapa studiero samt beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog*.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:5679) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2023 inlett en tillsyn av Våxtorpsskolan F-6 i Laholms kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Våxtorpsskolan F-6 följer gällande bestämmelser om *extra studietid, extra anpassningar och särskilt stöd, skolans arbete för att skapa studiero samt beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog*.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhållsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 4 oktober 2023 och 5 oktober 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram och betygskataloger. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet. Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever i årskurs 4-6 uppger i intervju att de har extra studietid i form av läxhjälp en gång i veckan i 40 minuter och att det sker i direkt anslutning till skoldagens slut. Eleverna uppger att de dock missar skolbussen om de väljer att gå på den extra studietiden. En elev uppger att man kan ta bussen för högstadiееleverna men att man då måste vänta i en timme efter läxhjälp.

Lärare uppger i intervju att skolan erbjuder läxhjälp 45 minuter i veckan, på torsdagar. De uppger också att eleverna som behöver skolskjuts inte har möjlighet att delta på den extra studietiden. Lärare uppger att de har diskuterat olika lösningar, men att det är svårt och att de därför har kommit fram till att eleverna kan få välja att jobba klart på elevens val-tiden. Vidare uppger lärarna att läxhjälp är frivillig, men att man också kan komma överens med vårdnadshavare på utvecklingssamtal att eleven ska gå på den extra studietiden.

Av informationsinhämtningen framgår att skolan erbjuder extra studietid en lektion i veckan à 45 minuter i direkt anslutning till skoldagen. Det framgår även att eleverna får välja att jobba klart på elevens val samt att läxhjälp erbjuds på fritids när verksamheten tillåter. Rektorn bekräftar dessa uppgifter i intervju och tillägger att tiden på elevens val egentligen inte kan räknas som extra studietid. Hen säger att skolan inte erbjuder en extra skolskjuts och att elever som åker skolbussen inte kan delta på den extra studietiden om inte vårdnadshavare hämtar eleven.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 5 a § skollagen framgår att elever i årskurs 4-9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. Extra studietid ska inte räknas in i den minsta totala undervisningstiden enligt 5 §

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna i årskurs 4-6 på Våxtorpsskolan F-6 inte erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid minst två timmar per vecka. Utredningen visar att eleverna i årskurs 4-6 endast får 45 minuter extra studietid i veckan i form av läxhjälp. Att eleverna utöver det har möjlighet att jobba klart på elevens val-tiden föranleder ingen annan bedömning då elevens val ingår i den minsta totala undervisningstiden och därmed inte kan räknas som extra studietid.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Laholms kommuns verksamhet vid Våxtorpsskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller *extra studietid*. Utredningen visar att eleverna i årskurs 4-6 inte erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid två timmar i veckan. Eftersom eleverna i årskurs 4-6 erbjuds viss extra studietid per vecka bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Laholms kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av inkommen dokumentation och av intervjuer med lärare och representanter från elevhälsan framgår att skolan har framtagna rutiner för arbetet med extra anpassningar. På skolan finns olika forum där extra anpassningar regelbundet diskuteras, dokumenteras samt utvärderas. Både lärare och representanter för elevhälsan uppger i intervju att de har skapat ett brett utbud av extra anpassningar på grupp-nivå, så som bland annat olika typer av hjälpmedel (skärmar, hörlurar, klossar, bildstöd), bestämda placeringar och lektionsstruktur. Representanter för elevhälsan uppger i intervju att alla elever får de extra anpassningar de behöver, men att bristen på lokaler och tekniska hjälpmedel gör det svårare att anpassa undervisningen efter elevernas behov. Även några lärare uppger att det ibland kan vara svårt att ge alla extra anpassningar på individnivå bland annat på grund av brist på eller problem med tekniska hjälpmedel. Rektorn uppger i intervju att lärarna arbetar väldigt mycket med extra anpassningar och att hen sett till att skolan har tillgång till olika hjälpmedel.

Anmäla och starta utredning av en elevs behov av särskilt stöd

Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att om lärare befärar att en elev riskerar att inte uppfylla kriterierna för bedömning eller betyg som minst ska uppfyllas, trots extra anpassningar i den ordinarie undervisningen, lyfter lärare eller mentorn eleven till elevhälsan. Representanter för elevhälsan uppger att det också kan vara specialläraren som uppmärksammar och anmäler en elev. De säger vidare att alla elever uppmärksammas eftersom de har lagt in screeningar i kalendariet och att specialläraren är schemalagd i alla klasser för att observera samtliga elever. Representanter för elevhälsan säger att när elevhälsan har fått en anmälan, tas anmälan upp på lilla elevhälsoteammötet, där rektorn är med. Lilla elevhälsoteammötet sker varje måndag. Rektorn bekräftar i intervju tillvägagångssättet som representanter för elevhälsan ger.

Vidare uppger rektorn i intervju att hen alltid startar en utredning efter att anmälan kommit in. Såväl lärare, representanter för elevhälsan som rektorn uppger i intervjuer att lärare, med stöd av speciallärare, först gör en kartläggning och att specialläraren sedan gör en utredning av elevens behov av särskilt stöd.

Åtgärdsprogram

Skolinspektionen har tagit del av alla åtgärdsprogram på skolan, sammanlagt femton stycken. Samtliga har beslutats av rektorn. Av åtgärdsprogrammen framgår elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Det framgår även när åtgär-

derna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Det framgår också av åtgärdsprogrammen att eleven och elevens vårdnadshavare har getts möjlighet att delta vid utarbetandet av åtgärdsprogrammen och att eleven och elevens vårdnadshavare underrättats om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd.

Både lärare och representanter för elevhälsan uppger i intervjuer att eleverna får det stöd som beslutats om i åtgärdsprogrammen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan vid sådan utredning, om det inte är uppenbart obehövligt.

Enligt 3 kap 9 § skollagen ska rektor efter varje utredning av en elevs behov av särskilt stöd fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Laholms kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller *extra anpassningar och särskilt stöd*. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förebyggande arbete för att skapa studiero

Representanter för elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att arbetet för att skapa studiero är ett prioriterat utvecklingsområde på skolan. Såväl elever på mellanstadiet som lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att det finns problem med studieron på mellanstadiet. Lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn säger i intervjuer att de kontinuerligt diskuterar och analyserar studieron i olika forum och representanter för elevhälsan uppger att de identifierat att övergången mellan låg- och mellanstadiet är problematisk för eleverna eftersom den innebär många förändringar. Bland annat går eleverna från att ha haft en klasslärare till ämneslärare vilket innebär att de har fler lärare att förhålla sig till. Rektorn berättar att ämneslärarsystemet kräver att lärare jobbar med samma struktur och att det kollegiala lärandet därför kretsar kring att hitta en gemensam struktur och rutiner. Rektorn uppger vidare att hen, för att kunna skapa studiero på mellanstadiet, har infört två-lärarsystem samt tillsatt resurspersoner varav en resurspedagog följer en viss klass under hela skoldagen för att hjälpa eleverna med kontinuitet och sammanhang. Hen säger även att de har gjort förändringar i lärmiljön, exempelvis ommöbleringar och inköp av bänkar till eleverna, för att minimera att eleverna ska behöva gå runt i klassrummet för att hämta material.

Utredning av elever som stör ordningen

Lärare på lågstadiet berättar att, när en elev stör ordningen, pratar de först i arbetslaget och sedan med specialläraren. De säger att de då testat olika former av stöd och hjälpmedel och att de har god kontakt med vårdnadshavare. Lärare på mellanstadiet uppger att de alltid försöker ta reda på vad det beror på när en elev stör ordningen i klassrummet. De berättar att de har gjort kartläggningar av elever som inte klarar skolmiljön och att de har möten i kollegiet samt med vårdnadshavare och elev. De berättar att konsekvenstrappan används främst vid kränkningar, men även när det gäller elever som upprepat stör ordningen. Även representanter för elevhälsan uppger i intervju att elever som stör ordningen diskuteras med elevhälsan och att lärarna pratar med elever och vårdnadshavare. De uppger även att eleverna vet om att det finns en konsekvenstrappa. Rektorn berättar att läraren alltid pratar med eleven först och om det inte hjälper tas ärendet upp på elevhälsan och att det då kan bli ett möte med elev och vårdnadshavare. Rektorn säger att de har gjort utredningar för att undersöka hur de bäst ger eleverna förutsättningar att klara skolmiljön.

Rättslig reglering

Enligt 5 kap. 3 § skollagen ska alla elever tillförsäkras en skolmiljö där undervisningen präglas av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa

att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero.

Av 5 kap. 9 § skollagen framgår att om en elev i grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Av 5 kap. 10 § skollagen framgår att med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens betygskatalog för höstterminen 2022 samt vårterminen 2023 för årskurs 6. Av betygskatalogerna framgår att betyg beslutats av undervisande och legitimerade lärare.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Av 6 kap. 10 § skolförordningen framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare
Signerat av: Viveka Berglund

X Hanne Lernout

Föredragande
Signerat av: Hanne Lernout

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Anna Sundman Marknäs medverkat.